

Oppgave 3. Løs følgende oppgave fra eksamen i mai 2023.

Oppgave 3. I denne oppgaven ser vi på det reelle vektorrommet $\mathbb{R}^4$ med det euklidske indreproduktet. La

$$\bar{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \bar{v}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \bar{v}_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ og } V = \text{span} \{ \bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3 \} \subset \mathbb{R}^4.$$

- (a) Finn en ortonormal basis for V .
- (b) Vektoren

$$\bar{v} = \begin{pmatrix} -5 \\ 1 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}$$

ligger i underrommet V . Skriv $\bar{v}$ som en lineærkombinasjon av vektorene i den ortonormale basisen du fant i (a).

Oppgave 3. Løs følgende oppgave fra eksamen i mai 2023.

Oppgave 3. I denne oppgaven ser vi på det reelle vektorrommet $\mathbb{R}^4$ med det euklidske indreproduktet. La

$$\bar{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \bar{v}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \bar{v}_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ og } V = \text{span}\{\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3\} \subset \mathbb{R}^4.$$

(a) Finn en ortonormal basis for V .

(b) Vektoren

$$\bar{v} = \begin{pmatrix} -5 \\ 1 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}$$

ligger i underrommet V . Skriv $\bar{v}$ som en lineærkombinasjon av vektorene i den ortonormale basisen du fant i (a).

a) Mengden $\beta = \{\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3\}$ er lineært uavhengig, så vi kan finne en ortonormal basis for $\text{span}(\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3)$ ved å bruke Gram-Schmidt-prosessen på β : Dette gir

$$\left\{ \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \bar{e}_1, \quad \frac{1}{2\sqrt{3}} \begin{pmatrix} -3 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \bar{e}_2, \quad \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 0 \\ -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \bar{e}_3 \right\}.$$

Oppgave 3. Løs følgende oppgave fra eksamen i mai 2023.

Oppgave 3. I denne oppgaven ser vi på det reelle vektorrommet $\mathbb{R}^4$ med det euklidske indreproduktet. La

$$\bar{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \bar{v}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \bar{v}_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ og } V = \text{span}\{\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3\} \subset \mathbb{R}^4.$$

(a) Finn en ortonormal basis for V .

(b) Vektoren

$$\bar{v} = \begin{pmatrix} -5 \\ 1 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}$$

ligger i underrommet V . Skriv $\bar{v}$ som en lineærkombinasjon av vektorene i den ortonormale basisen du fant i (a).

$$\left\{ \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \bar{e}_1, \quad \frac{1}{2\sqrt{3}} \begin{pmatrix} -3 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \bar{e}_2, \quad \frac{1}{\sqrt{6}} \begin{pmatrix} 0 \\ -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \bar{e}_3 \right\}$$

b) Siden $\{\bar{e}_1, \bar{e}_2, \bar{e}_3\}$ er ortonormal, blir

$$\bar{v} = \langle \bar{v}, \bar{e}_1 \rangle \bar{e}_1 + \langle \bar{v}, \bar{e}_2 \rangle \bar{e}_2 + \langle \bar{v}, \bar{e}_3 \rangle \bar{e}_3$$

TEOREM(!)
FORELESNING

fra
V18

$$= 2 \bar{e}_1 + 4\sqrt{3} \bar{e}_2 + \sqrt{6} \bar{e}_3.$$

Oppgave 4. La θ være et reelt tall og se på de to delmengdene

$\beta_1 = \{(\cos \theta, \sin \theta), (-\sin \theta, \cos \theta)\}$ og $\beta_2 = \{(\cos \theta, \sin \theta), (\sin \theta, -\cos \theta)\}$
i indreproduktrommet $\mathbb{R}^2$ (med euklidsk indreprodukt).

- (a) Vis at både β_1 og β_2 er ortonormale basiser for $\mathbb{R}^2$.
- (b) Vis at *enhver* ortonormal basis for $\mathbb{R}^2$ er på formen β_1 eller β_2 .

Oppgave 4. La θ være et reelt tall og se på de to delmengdene
 $\beta_1 = \{(\cos \theta, \sin \theta), (-\sin \theta, \cos \theta)\}$ og $\beta_2 = \{(\cos \theta, \sin \theta), (\sin \theta, -\cos \theta)\}$
i indreproduktrommet $\mathbb{R}^2$ (med euklidsk indreprodukt).

- (a) Vis at både β_1 og β_2 er ortonormale baser for $\mathbb{R}^2$.
- (b) Vis at enhver ortonormal basis for $\mathbb{R}^2$ er på formen β_1 eller β_2 .

a)

Dette er klart.

Det er nok å sjekke at β_1 og β_2
er ortonormale mengder.

Vi sjekker β_1 :

$$\langle (\cos \theta, \sin \theta), (\cos \theta, \sin \theta) \rangle = \cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1$$

$$\langle (-\sin \theta, \cos \theta), (-\sin \theta, \cos \theta) \rangle = \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

$$\langle (\cos \theta, \sin \theta), (-\sin \theta, \cos \theta) \rangle = -\cos \theta \sin \theta + \sin \theta \cos \theta = 0$$

Oppgave 4. La θ være et reelt tall og se på de to delmengdene

$$\beta_1 = \{(\cos \theta, \sin \theta), (-\sin \theta, \cos \theta)\} \text{ og } \beta_2 = \{(\cos \theta, \sin \theta), (\sin \theta, -\cos \theta)\}$$

i indreproduktrommet $\mathbb{R}^2$ (med euklidsk indreprodukt).

(a) Vis at både β_1 og β_2 er ortonormale baser for $\mathbb{R}^2$.

(b) Vis at enhver ortonormal basis for $\mathbb{R}^2$ er på formen β_1 eller β_2 .

b) La $\beta = \{\bar{e}_1, \bar{e}_2\} \subset \mathbb{R}^2$ være en ortonormal basis.

Skal vise: Det finnes en $\theta \in \mathbb{R}$ slik at

$$\beta = \{(\cos \theta, \sin \theta), (-\sin \theta, \cos \theta)\}$$

eller

$$\beta = \{(\cos \theta, \sin \theta), (\sin \theta, -\cos \theta)\}$$

Siden $\|\bar{e}_1\| = \|\bar{e}_2\| = 1$ ligger $\bar{e}_1$ og $\bar{e}_2$ på
enhetssirkelen i $\mathbb{R}^2$. Det betyr at det finnes
 $\theta_1, \theta_2 \in [0, 2\pi)$ slik at

$$\bar{e}_1 = (\cos \theta_1, \sin \theta_1) \text{ og } \bar{e}_2 = (\cos \theta_2, \sin \theta_2)$$

Oppgave 4. La θ være et reelt tall og se på de to delmengdene

$$\beta_1 = \{(\cos \theta, \sin \theta), (-\sin \theta, \cos \theta)\} \text{ og } \beta_2 = \{(\cos \theta, \sin \theta), (\sin \theta, -\cos \theta)\}$$

i indreproduktrommet $\mathbb{R}^2$ (med euklidsk indreprodukt).

(a) Vis at både β_1 og β_2 er ortonormale baser for $\mathbb{R}^2$.

(b) Vis at enhver ortonormal basis for $\mathbb{R}^2$ er på formen β_1 eller β_2 .

b)

Kravet $\langle \bar{e}_1, \bar{e}_2 \rangle = 0$ betyr

$$0 = \langle (\cos \theta_1, \sin \theta_1), (\cos \theta_2, \sin \theta_2) \rangle$$

$$= \cos \theta_1 \cos \theta_2 + \sin \theta_1 \sin \theta_2 = \cos(\theta_1 - \theta_2),$$

som impliserer

$$\theta_2 = \theta_1 \pm \frac{\pi}{2}.$$

Disse to mulighetene gir

$$\theta_2 = \theta_1 + \frac{\pi}{2} \Rightarrow \bar{e}_2 = (-\sin \theta_1, \cos \theta_1)$$

$$\theta_2 = \theta_1 - \frac{\pi}{2} \Rightarrow \bar{e}_2 = (\sin \theta_1, -\cos \theta_1),$$

som var det vi skulle vise (med $\theta = \theta_1$). $\square$

Oppgave 6. La V være et indreproduktrom over F . For $\bar{u}, \bar{v}, \bar{w} \in V$ og $c \in F$, vis at

(b) $\langle \bar{u}, \bar{v} + \bar{w} \rangle = \langle \bar{u}, \bar{v} \rangle + \langle \bar{u}, \bar{w} \rangle;$

b)

$$\begin{aligned} & \langle \bar{u}, \bar{v} + \bar{w} \rangle \stackrel{v)}{=} \langle \bar{v} + \bar{w}, \bar{u} \rangle \\ & \stackrel{m)}{=} \langle \bar{v}, \bar{u} \rangle + \langle \bar{w}, \bar{u} \rangle \\ & = \langle \bar{v}, \bar{u} \rangle + \langle \bar{w}, \bar{u} \rangle \stackrel{v)}{=} \langle \bar{u}, \bar{v} \rangle + \langle \bar{u}, \bar{w} \rangle. \end{aligned}$$

Oppgave 7. La V være et indreproduktrum over F . For $\bar{v} \in V$ og $c \in F$, vis at

(b) $\|c\bar{v}\| = |c|\|\bar{v}\|.$

b) Det holder å observere at

$$\begin{aligned}\|c\bar{v}\|^2 &\stackrel{\text{DEF}}{=} \langle c\bar{v}, c\bar{v} \rangle \\ &\stackrel{\text{iv)}{=} c \langle \bar{v}, c\bar{v} \rangle \\ &\stackrel{\text{S18.6c)}}{=} c \overline{c} \langle \bar{v}, \bar{v} \rangle \\ &= |c|^2 \langle \bar{v}, \bar{v} \rangle \stackrel{\text{DEF}}{=} |c|^2 \|\bar{v}\|^2.\end{aligned}$$